

Södertörns högskola | Interkulturell lärarutbildning mot fritidshem

Kandidatuppsats 15 hp | Utbildningsvetenskap avancerad nivå 30 hp |
Höstterminen 2013

Vad sägs om läxa?

– En diskursanalys om läxans roll i hem och skola

Av: Linda Hällerstam

Handledare: Lovisa Bergdahl och Kristian Petrov

Abstract

This paper addresses the role of homework within the home and school environments using a qualitatively approach inspired by discourse analysis method and theory. The paper considers three newspaper articles to identify current attitudes and understanding regarding homework's role. The paper's structure brings results and analysis together allowing the discussion to be continuously extended and deepened. The paper then used a literary analysis of a number of relevant research results. The presentation is intended to guide the reader through the discourse in the clearest possible manner.

Keywords: homework, family life, school, workloads, spare time, students, teacher, discourse analysis.

Sammanfattning

Detta arbete handlar om läxans roll i hem och skola. Arbetet är baserat på vad tre dagstidningar skriver om läxor, för att ta reda på hur diskursen om läxor ser ut.

Arbetsmetoden är kvalitativ, och inspirerad av diskursanalytisk metod och teori. Genom tidningarna presenteras olika slags artiklar som uppmärksammar en variation av röster som talar om läxor. Arbetet är upplagt på ett sätt där resultat och analys går ihop direkt, i en resultatanalys, för att diskuteras kontinuerligt. Efter detta följs resultatanalysen av en litteraturanalys där resultatanalysen behandlas med hjälp av forskning som gjorts om läxan. Syftet med detta upplägg är att guida läsaren genom diskursen på ett så tydligt sätt som möjligt.

Nyckelord: läxa, familjeliv, skola, arbetsbelastning, fritid, elever, lärare, diskursanalys.

Innehållsförteckning

Inledning.....	1
Syfte och Frågeställning	1
Ett försök till begreppsdefinition	2
Tidigare forskning	2
Metod.....	4
Kvalitativ forskning	4
Diskursanalys	5
Diskursteori.....	5
Empiri	6
Urval och avgränsningar.....	6
Dagens Nyheter.....	7
Svenska Dagbladet.....	7
Sydsvenskan.....	7
Resultatanalys.....	7
Läxans diskurs	8
Läxan i politikens värld	8
Resultat	8
Sammanfattning	12
Litteraturanalys	13
Läxan och jämlikhet	14
Resultat	14
Sammanfattning	15
Litteraturanalys	16
Läxan och dess relationer	17
Resultat	18
Sammanfattning	20
Litteraturanalys	20
Återkoppling med inledande stycke och frågeställning	21
Läxan som pedagogiskt verktyg	22
Resultat	22
Sammanfattning	23
Litteraturanalys	24

Avslut	25
Hur spindelväven vävs samman	26
Avslutande reflektion	25
Källhänvisningar	28
Böcker.....	28
Internetkällor	28
Materialkällor	29

Inledning

Under min utbildning till fritidspedagog har jag under min VFU (verksamhetsförlagda utbildning) upptäckt att det finns en del blandade känslor kring hemläxan. Vid ett tillfälle var jag inne i ett klassrum där eleverna som gick andra klass precis skulle få sina läxor utdelade. Ett barn började skriva på sin läxa under tiden som läraren delade ut dem. När läraren upptäckte detta fick han en tillsägelse. Det var inte tillåtet att börja arbeta på läxan under lektionstid och det faktum att pojken gjorde det förargade läraren. Min första tanke var att pojken tyckte att läxan såg så rolig ut, att han inte kunde låta bli att börja med den så fort han fick den i handen. Men sedan slog det mig att han kanske började arbeta med den så fort han kunde för att han inte ville sitta med den hemma på kvällen. Hur det än låg till var det under denna händelse som jag började tänka på läxan och vilka regler som är kopplade till den.

Läxor är något som de allra flesta som gått i skolan har någon slags relation till. Ofta har denna relation inte varit utan ett känslomässigt band. Antingen har man tyckt om dem, eller så har de i värsta fall varit ett ångestframkallande moment på ens fritid.

Läxan är ett område som relativt sällan uppmärksammas i den utbildningsvetenskapliga forskningen, då den är en del av undervisningen som inte riktigt har någon tydlig plats, eller mening. Det jag menar är att konsekvenserna av läxan sträcker sig utanför skolan och in i barnens fritid, antingen hela vägen till hemmet och familjelivet, eller bara till ett annat klassrum. Hur som helst så finns det ingen tydlig markör för vad läxan har för roll, eller vad läxans syfte är. Läxan har därför även kommit att bli en politisk stridbar fråga.

Syfte och Frågeställning

Syftet med detta arbete är att kartlägga och diskutera debatten om läxan i tre svenska dagstidningar med start från 2004 fram till idag (16-10-2013). Detta för att se på vilka sätt läxan aktualiseras i debatten över tid genom tidningarna. Med detta i åtanke vill jag försöka hitta och uppmärksamma de luckor som sällan diskuteras i skolan om läxans plats, påverkan och mening. Jag vill även se vilka grunder argumenten i debatten står på, för att genom detta få en bredare bild av den underliggande betydelsen för läxans aktualisering.

Hur ser debatten kring läxans betydelse ut? Vilka motiv finns bakom argumenten debatten berör? Detta är huvudfrågorna som jag valt att återkomma till genom följande studie. Vidare berör arbetet frågor som: I vilka sammanhang gör sig läxan hörd? Vilka argument finns för och emot läxans existens? På vilka sätt påverkar läxan de inblandade parterna?

Ett försök till begreppsdefinition

Här vill jag försöka förklara begreppet läxa. Begreppet i sig kan verka självklart, i och med att de flesta har erfarenheter av läxor. Men beroende på synen på läxan, träder olika perspektiv fram. Hellsten (2000, s. 120) problematiserar begreppet dels utifrån lexikon såsom NE, dels genom att titta på sina fältstudier. Det är utifrån Hellstens begreppsdefinition av läxa jag kommer utgå ifrån i detta arbete.

Hellsten (2000) anser att det inte finns någon gängse tillräcklig definition av ordet läxa. Han gör därför själv en definition där han skriver att "Läxa är det arbete som inte sker på lektionstid." (Hellsten, 2000, s. 120). Dock skriver han vidare att den definitionen inte heller är tillräcklig då läxan även sker i skolan, samt att den definitionen inte belyser den pedagogiska aspekten av läxans innebörd. Vidare förklarar Hellsten vad han menar genom att förklara hur läxan omfattar fyra aspekter:

1. Läraren ger den som uppgift åt eleverna och eleverna accepterar den.
2. Läxan förhörs eller används på annat sätt.
3. Eleven tolkar uppgiften.
4. Eleverna arbetar med läxan." (Hellsten, 2000 s.120).

Hellsten blir dock inte helt nöjd med denna förklaring heller utan menar att det ligger en problematik i innebörden av de två sista punkterna. Hellsten hänvisar till Ola Halldén och förklarar hur eleverna tolkar läxan utifrån sina erfarenheter (Hellsten, 2000). Vidare hänvisar Hellsten till Inger Wistedts, som menar att läxan blir en annan för eleven än för läraren beroende på tolkningen som görs. "Vad är då läxan? Det som läraren avser? Det som eleverna tolkar? Och i så fall vilken elev?" (Hellsten, 2000). Detta lyfter Hellsten fram och menar att eftersom människor tolkar på olika sätt kommer vi även att arbeta olika, därför får inte läxan en fast innebörd.

Kanske bidrog den här begreppsgenomgången till mer förvirring än förklaring, men valet av att ha med den känns ändå motiverat. Det jag vill med begreppsutredningen i första hand är att synliggöra dess komplexitet, och därigenom belysa och samtidigt problematisera läxans och arbetets innebörd för att förståelsen ska bli så grundlig som möjligt.

Tidigare forskning

Under den här rubriken presenteras den huvudsakliga litteratur som använts till denna studie. Att hitta litteratur som relaterar till arbetet på ett bra sätt har varit svårt. Två

doktorsavhandlingar har skrivits som får träffar genom sökord ”läx*” i databaserna Libris och ERIC, därmed drar jag slutsatsen att forskare i Sverige inte har uppmärksammat läxor som ett fenomen värt att forska i. De två avhandlingarna som först presenteras här, berör i huvudsak ett övergripande tema där läxan är med och bidrar i ett fåtal kapitel, dock har dessa kapitel ett rikt innehåll som jag anser kompletterar denna studie på ett bra sätt.

Den första doktorsavhandlingen som jag vill presentera är skriven av Jan-Olof Hellsten och heter *Skolan som barnarbete och utvecklingsprojekt: en studie av hur grundskoleelevers arbetsmiljö skapas - förändras - förblir som den är* (2000). Denna avhandling är grundad på två fältstudier. Avhandlingen handlar om arbetsmiljöer i skolan och fokuserar på tre olika aspekter. Den första är den fysiska arbetsmiljön, den andra den psykosociala arbetsmiljön och den tredje arbetsbelastningen. Hellsten (2000), förklarar hur läxan ofta kopplas samman med arbetsbelastning vilket han grundar på elevernas egna uttalanden i sina fältstudier (Hellsten, 2000). Läxan som arbetsbelastning är återkommande avsnitt i avhandlingen, och tillämpar detta arbete genom att förstå läxans betydelse i skolan. Vidare förklarar Hellsten hur han vill visa med analys av läxan på hur den kan ses utifrån den tayloristiska tragedin samt romansen. Dessa två perspektiv förklarar han lever både parallellt och sammanvävt, och visar på hur läxan kan tolkas och ses baserat på utformning av läxa, men även genom tolkning från elev och lärare (Hellsten, 2000 s. 16, 188). Dessa perspektiv kommer att förklaras tydligare under mina litteraturanalyser senare i arbetet.

Hellsten (1997) har förutom avhandlingen som täcker ett större fält där läxan mer är en inkluderande del, skrivit en vetenskaplig artikel i syfte att uppmärksamma ”hur fenomenet läxa framställs i offentlig diskurs.” (Hellsten, 1997). *Läxor är inget att orda om- läxan som fenomen i aktuell pedagogisk litteratur* heter den vetenskapliga artikeln, och visar bland annat hur läroplaner genom tiderna har skrivit om läxor. Hellsten (1997) problematiserar även att läxan som pedagogiskt verktyg inte syns i forskning. Detta är en infallsvinkel som är relevant för denna studie då läxans pedagogiska innehåll problematiseras genom debatten om läxor.

Den andra avhandlingen arbetet kommer att använda sig av heter: *Involved Parenthood: Everyday Lives of Swedish Middle-Class Families* och är skriven av Lucas Forsberg (2009). Forsberg har tittat på hur vardagslivet ser ut i 16 svenska medelklasshem. En del av studien har Forsberg särskilt behandlat läxan och dess roll i hemmet. Delen om läxor i avhandlingen visar på hur föräldrarnas engagemang ser ut i relation till barnen då det kommer till situationer då läxan ska genomföras. Denna avhandling är vald för att sätta läxan i förhållande till

hemmet. Genom detta perspektiv vill jag synliggöra ytterligare en av läxans positioner för att kartlägga hur läxan påverkar alla berörande parter.

Jag kommer även att använda mig av Harris Coopers forskning *The battle over homework*. Cooper är professor i psykologi och ämnar i hans bok att göra det lättare för alla parter som involveras i läxan som fenomen, att handskas med den. ”A key to ending the battle over homework is communication” (Cooper, 2007 s. X). Nyckeln till att lösa konflikten över läxan är kommunikation. Med detta menar Cooper att genom att klargöra vad en läxa är och hur den påverkar alla inblandade aktörer, öppna upp för diskussion om läxan och dess påverkan i hemmet (Cooper, 2007 s. X). Coopers undersökning visar på både negativa och positiva effekter av läxan, samt tittar på hur läxan bör hanteras då den är gjord det vill säga genom uppföljning av läxan, betyg och feedback. Boken är främst skriven som en guide till lärare och föräldrar för att visa vägen till en lyckad läxa (Cooper, 2007). I den här undersökningen tillämpar boken diskursen om läxan genom att ge stöd för argumenten för och emot läxan som förs i den politiska debatten. Men även för att finna andra runtliggande faktorer som kan vara en bidragande faktor till varför åsikterna går mot varandra. Coopers inslag i arbetet kommer även att användas utifrån hur man kan använda sig av läxan, för att få ett bra resultat.

Metod

Studien är kvalitativ och utgår ifrån ett diskursanalytiskt arbetssätt. Här förklarar jag mer ingripande vad som menas med kvalitativ forskning samt hur jag kommer att tillämpa diskursanalys och diskursteori för att få en så fyllig analys och diskussion som möjligt.

Kvalitativ forskning

Med en kvalitativ studie menas att man som forskare, går in på djupet i det som undersöks för att närmare se forskningsobjektets nyanser och komplexitet. Undersökningen sker i det lilla fältet. Att välja forskningsmetod beror till viss del på vad forskaren väljer att granska, men även på hur forskningsfrågan är ställd (Patel och Davidsson, 2012, s. 14). Om undersökningen vill titta på hur man kan tolka eller förstå människor, utgår man ifrån en kvalitativ metod (Patel och Davidsson 2012, s. 14). Eftersom detta arbete kommer att beröra hur en specifik debatt och dess innehåll ser ut, samt människors tolkningar av ämnet, utgår det därför från en kvalitativ metod.

I detta arbete försöker jag ha ett öppet förhållningssätt till min egen subjektivitet, och kommer därmed att bemöta debatten om läxans betydelse genom en pendling mellan argument från debattens parter och förståelse av dessa, samt sammanhanget kring det uttalade. Arbetet är

även fokuserat på hur olika bilder av verkligheten blir sanna beroende på perspektiv. Under nedanstående rubrik förklaras den huvudsakliga metod på vilken arbetet grundar sig och är utformat efter.

Diskursanalys

Diskursanalys är en kvalitativ metod som jag valt till detta arbete. Börjesson och Palmblad (2007) förklarar diskursanalys som en metod där man har en insikt om att beroende på position så framträder olika bilder av verkligheten. De vill visa att utifrån vilket sammanhang något är beskrivet, uppträder en rad olika tolkningsmöjligheter. Författarna tar upp synen på verkligheten, och kopplar denna till språket. De menar att verkligheten filtreras genom språket, och därigenom fungerar språket som en process och blir en handling som utgör olika bilder av verkligheten (Börjesson och Palmblad, 2007, s. 9-12).

Börjesson och Palmblad förklarar under rubriken ”Stora och små diskurser” om olika fokus utifrån ett undersökningsobjekt. De förklarar hur stora diskurser visar på helheten av undersökningstemat medan de små diskurserna visar på den mer detaljerade nivån (Börjesson och Palmblad, 2007). För att ge ett exempel på detta och samtidigt koppla det till just det här arbetets metod, skulle man kunna se en stor diskurs i hur man ser på läxan i allmänhet, och små diskurser i det specifika uttryck från de aktörer som kommer till tals i den här debatten.

Diskursteori

Genom en diskursanalytisk metod tolkar jag som forskande person texter från dagstidningar som berör läxan. Diskursanalysen är dock inte enbart en metod med vilken man kan behandla ett material, utan sträcker sig även till att vara en teori om hur ett material bör ses. Om diskursanalys är metoden för hur man går till väga då man analyserar ett material, är diskursteorin snarare, vilka teorier om diskurs som står till grund för analyserandet. Winther och Jörgensen (2000, s. 31) förklarar diskursteori som en förståelse av det sociala som en diskursiv konstruktion, och att det därmed kan analyseras med diskursanalytiska redskap. Laclau och Mouffe har utvecklat en diskursteori som bygger på att sociala fenomen aldrig är helt klara eller totala, utan att det är en ständig kamp om definitioner av samhälle och identitet (Winther & Jörgensen, 2000 s. 31).

Laclau och Mouffe har myntat begreppet nodalpunkt. En nodalpunkt förklaras likt ett tecken där diskursen är knuten. Utifrån nodalpunkten fixeras betydelsen av sammanhanget (Winther & Jörgensen 2000 s.33). Denna definition av nodalpunkt kommer jag att använda mig utav i arbetet. Nodalpunkten för denna studie blir läxan i förhållande till hem och skola. Utifrån

detta kommer det knytas trådar i form av teman jag uppfattat läxan kretsar kring. Winter och Jörgensen förklarar det som ett fiskenät där olika tecken får sin fasta betydelse genom att ligga i relation till varandra (Winter och Jörgensen 2000, s. 33). Jag vill istället se nätet likt ett spindelnät som har sin mitt i läxan och sträcker ut sina trådar i teman som även dessa kopplas samman och spinns vidare på i ytterligare diskurser. Laclau och Mouffe presenterar även ytterligare begrepp och definitioner som är relaterade till diskursteorin. Dock väljer jag att plocka ut nodalpunkten ur deras teori och använda den, i tron om att det räcker för att föra detta arbete framåt och skapa en enhetlig struktur.

Fördelarna med att använda diskursanalytisk metod och teori i denna studie är att dels upptäcka vad som skrivs fram om läxan och därmed finna ett större perspektiv än om studien skulle vara baserad på exempelvis intervjuer av pedagoger. Dels kan studien finna mönster i vad som beskrivs om läxan av olika aktörer, och därmed hitta gemensamma komponenter, vilket kan leda till en närmare uppfattning av vad som är verkligt.

Nackdelarna med diskursanalys som metod och teori i denna studie är just att metoden baseras på text (trots att detta även är metodens starka sida). Att arbeta med text innebär att datainsamlingen är grundat på text som producerats av en andra hand. Mötet med människan bakom texten försvinner, och därmed försvinner även de sinnen och intryck som kommer med ett möte, och ge ett tydligare intryck av förståelsen av det uttalade.

Empiri

Empirin i arbetet utgörs av debatten berörande läxor från tre stora dagstidningar. Tidningarnas artiklar är de som ligger till grund för arbetets framväxt. De empiriska inslagen syns i form av hur jämförelsen i debatten kommer att forma olika bilder av verkligheten. Empiribaserad kunskap är den kunskap man får genom att observera verkligheten och genom reflexion ta tillvara på upplevelsen (Patel och Davidsson, 2012 s.17). Med detta i åtanke är debatten den som genom diskursteoretiskt och diskursanalytisk metod samt i jämförelse med litteratur bildar förståelse.

Urval och avgränsningar

Jag har begränsat materialet genom att (som nämnt) välja tre dagstidningar. Tidningarna jag valt är: Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet och Sydsvenskan. Inom ramarna för dessa tidningar har jag tittat på artiklar som är publicerade från 2004-01-01 fram tills nu (2013-10-16). Detta omfång har jag valt för att se om debatten har skilt sig under dessa år, och i sådana fall på vilket sätt. Tanken med det är att ge läsaren en möjlighet att se åt vilket håll debatten

har utvecklats. Tidningarnas politiska riktning är även något som jag valt presentera nedan för att se om debattens fokus ändras beroende på detta.

Studien visar på en blandning av insändare, ledarartiklar, notiser med mera vilket betyder att studien med andra ord inte är homogen i den bemärkelsen att exempelvis enbart formella nyhetsartiklar presenteras. Snarare tvärt om. Detta för att skapa en så bred uppfattning som möjligt av det berörda området.

Dagens Nyheter

Dagens Nyheter är en oberoende liberal morgontidning som grundades 1864. Tidningen är grundad och utgiven i Stockholm. (Nationalencyklopedin, <http://www.ne.se/dagens-nyheter> 2013-10-10).

Svenska Dagbladet

Svenska dagbladet grundades 1884 och är obunden moderat. Svenska dagbladet är även den en morgontidning, med sina rötter i Stockholm (Nationalencyklopedin, <http://www.ne.se/svenska-dagbladet> 2013-10-10).

Sydsvenskan

Sydsvenskan är en morgontidning, utgiven i Malmö som grundades 1870. Tidningen har politisk riktning oberoende liberal. (Nationalencyklopedin, <http://www.ne.se/sydsvenska-dagbladet-sn%C3%A4llposten> 2013-10-10).

Resultatanalys

De artiklar som valts ut är sorterade efter det huvudsakliga fokus som debatten berör, för att få en klar blick över hur debatten om läxans betydelse ser ut. Många av artiklarna handlar om läxhjälp och vem som har rätt till det, andra tar upp läxans vara eller icke vara.

Två huvudsakliga stora diskurser eller perspektiv har jag uppfattat genom materialet. Den första stora diskursen handlar om frågor om läxans form. Det andra handlar om läxans pedagogiska innehåll. Med dessa diskurser i åtanke har jag delat upp materialet i teman gällande de små diskurser som debatten berör. Jag kommer även vara tydlig med årtal kring aktörernas uttalanden, men väljer dock att inte sortera rubriker efter dessa utan istället sortera materialet med teman och därefter belysa vilket år uttalandena tryckts.

Den första stora diskurs som tydliggörs i artiklarna är diskursen om läxans form. Med form menar jag perspektivet där läxan i sig inte problematiseras. Fokus ligger istället ”runt” läxan.

Det talas om läxans mängd eller det faktum att läxan finns. Vilka som har rätt till läxhjälp eller hur olika sociokulturella aspekter spelar roll inför att läxorna blir gjorda eller inte. Vidare måste tilläggas att debatten om läxhjälp är relativt ny och har därför speciella förutsättningar, vilket inte kommer att diskuteras i denna studie. De teman (och rubriker) som behandlar diskursen om läxans form är: *Läxan i politikens värld*, *Läxan och jämlikhet* samt *Läxan och dess relationer*.

Den andra övergripande diskursen handlar till motsats från den första om läxornas innehåll eller pedagogiska betydelse. Läxans vara eller icke vara lyfts inte fram på samma sätt här, utan snarare är frågan vad läxan har för syfte i Svenska skolan. Eller vad som är det rätta sättet att arbeta med läxor, om det finns något(?). Denna diskurs gör sig tydlig i det sista temat: *Läxan som pedagogiskt verktyg*.

Läxans diskurs

Ofta visar artiklarna på politiska tyckanden och argument, där man antingen är för eller emot läxan som fenomen. Nedan presenteras de politiska inslagen som tidsskrifterna ger. Detta för att se hur artiklarna skriver fram politikernas åsikter, samt för att se i vilka sammanhang läxan aktualiseras i tidningarna i relation till politik. Efter detta behandlas jämlikhet i relation till läxan och läxhjälp. Vidare kommer arbetet titta på hur läxan skrivs fram ur en diskurs runt de relationer som berörs av läxan, för att slutligen presentera hur det talats om läxan som pedagogiskt verktyg.

Läxan i politikens värld

Resultat

Inför riksdagsvalet 2006 kan man se hur tidningarna i samband med den skolpolitiska debatten lyfter frågor kring läxans vara eller icke vara. I ett referat från Dagens Nyheter lyfts argument för och emot läxan fram efter att Folkpartiet och vänstern möts i debatt. Folkpartiet är de som argumenterar för läxans existens. Utbildningsminister Jan Björklund menar till exempel att: ”det blir mer tid till skolarbete, det innebär träning i självständigt ansvarstagande och det ger föräldrar möjlighet att delta i skolarbetet.” (återges efter Carlbom, 2006, s. 9) Detta uttalande visar hur Björklund fäster vikt vid att elever ska lära sig att arbeta självständigt. Vidare förklaras hur Folkpartiet tycker att skolan behöver skärpas, och att läxan är ett bra motiv till att få eleverna att arbeta hårdare. Björklund förklarar detta med att säga ”Vi behöver mer av ansträngningar och flit i den svenska skolan, inte mindre”. (återges efter Carlbom, 2006, s. 9). Här lyfts det fram en motpol i Björklunds argument. Genom att säga att

det behövs mer ansträngningar, inte mindre, ges det en bild av att någon vill ha mindre ansträngningar och flit. Vänsterpartiets Rossana Dinamarca förklarar hur Vänsterpartiet anser att det är att inkräkta på barnens fritid genom att ge dem läxor. ”Också barn har rätt till reglerad arbetstid.” (återges efter Carlbom, 2006, s. 9). Med ett sådant uttalande kan kopplingen göras att Vänsterpartiet med andra ord menar att skolan kan jämföras med en arbetsplats och att det därmed inte är sunt att ta med sig arbetet hem. Vidare förklaras att Vänsterpartiet inte vill ta bort läxorna helt, men att läxor borde göras i skolan istället för i hemmet, (Carlbom, 2006, s. 9).

I en notis i Sydsvenskan kan man läsa ett liknande resonemang, men här förklaras att vänsterpartiet vill avskaffa läxan helt. Vänsterpartiets politiske sekreterare, Anders Thoré förklarar: ”Mer koncentrerad undervisning och tillräckligt många utbildade lärare skulle kompensera för de avskaffade läxorna” (återges efter ”Litet stöd för läxfri skola”, 2006, s. 40). Här ges det en antydning om att skolan behöver skärpas, genom att ordet ”mer” står framför koncentrerad, vilket då betyder att undervisningen är koncentrerad men inte tillräckligt. Thoré menar dock att läxan inte är lösningen på undervisningens brist på tillräcklig koncentration. Folkpartiet och Centerpartiet lyfts fram i artikeln, och ger ett motargument på vänsterns synpunkter på att avskaffa läxor. Sydsvenskan citerar två uttalanden från partierna. Jan Björklund menar: ”Tokerier att förbjuda läxor. Den kravfria skolan är arbetarrörelsens största självbedrägeri” (återges efter ”Litet stöd för läxfri skola”, 2006, s. 40). Under samma tillfälle ska Centerpartiet visat på att de håller med. Sofia Larsson från Centerpartiet förklarar hur de anser att: ”Ingen elev vinner på vänsterns förslappade skola utan krav och uppföljning” (återges efter ”Litet stöd för läxfri skola”, 2006 s. 40). Här läggs med andra ord stort värde i läxan som ett redskap till att ställa krav på eleverna. Man menar att skolan blir förslappad och att det inte blir någon uppföljning i och med att läxan tas bort (”Litet stöd för läxfri skola, 2006, s. 40).

Ett referat i Svenska Dagbladet visar även på partiernas olika åsikter gällande läxans vara eller icke vara. Likt i de två ovanstående artiklarna sätts även här Vänsterpartiets åsikt om att läxor bör avskaffas i fokus, för att sedan läggas mot Folkpartiets resonemang om att läxor är en viktig del i skolan. Anders Thoré, politisk sekreterare för Vänsterpartiet, grundar ett argument om läxfrihet, baserat på erfarenheter av en skola i Växjö som inte har läxor som del i undervisningen. ”Eleverna där har både blivit mer intresserade och mer koncentrerade. Och de slipper stress och förlängd arbetsdag”. (återges efter Persson, 2006, s. 34). Här hävdas underförstått att läxor är en bidragande faktor till stress. Han menar även att koncentrationen

och intresset har växt på grund utav läxan som frånvarande faktor. Jan Björklund från Folkpartiet kontrar dock genom att säga; ”Helt bortitok. Direkt kunskapsfientligt, säger han. Han pekar på den OECD-rapport från 2004 som visar att svenska skolor redan ger minst hemuppgifter i västvärlden.” (återges efter Persson, 2006, s. 34). Här används ordet kunskapsfientligt och pekar på Vänsterpartiets hävdande om att läxfrihet kan gynna elevernas inlärningsförmåga. Björklund grundar sitt argument på en rapport som säger att Sverige har minst hemuppgifter i västvärlden. En jämförelse som med folkpartiets syn kan förstås som att vi snarare bör ha fler läxor i Sverige, än mindre, och än mindre att avskaffa dem helt (Persson, 2006, s. 34).

Till valet 2010 återupptar Dagens Nyheter diskussionen om läxor via ett referat. Debatten ser i stort sätt ut på samma sätt som den gjorde 2006. Tyckandet går i en skala från att det är bra och viktigt med läxor till att de inte bör finnas över huvudtaget, då allt skolarbete bör ske i skolan under skoltid. Kristdemokraternas Gunilla Tjernberg menar att ”Huvudutbildningen bör självklart ligga på skolan och sedan kompletteras med läxor.” (återges efter Jällhage, 2010, s. 28). Yttrandet skulle kunna tolkas som att läxan inte får ta över, utan det är skolans huvudsakliga uppgift, dock ska läxorna komplettera skolundervisningen. Detta uttalande kan tolkas genom att dra en jämförelse med att barnet är ett decilitermått fyllt med kunskap från skolan upp till $\frac{3}{4}$ delar och resten kommer med hjälp av läxan.

Folkpartiet yttrar något mer klara åsikter om läxan, Jan Björklund menar att ”Läxor är bra och viktiga. Utöver att eleven lär sig mer innebär läxor att eleven tränas i eget ansvar och föräldrar involveras” (återges efter Jällhage, 2010, s. 28). I detta uttalande förklaras att det är bra att föräldrar involveras men även att eleven tar mer ansvar. Betydelsen för detta uttalande kan vara att eleven själv har ansvaret att läxan blir gjord, men att det är bra att ta hem läxan med tanke på att föräldrarna då får se vad barnen gör för något i skolan. Vidare nämner Björklund föräldrar en gång till, ”Det bör vara naturligt att föräldrar hjälper sina barn med läxorna, men om någon vill ta hjälp av ett företag är det tillåtet.” (återges efter Jällhage, 2010, s. 28). Här talar Folkpartiet om att det är mest naturligt för barnet att få hjälp av sina föräldrar, men att det är tillåtet att ta hjälp av läxhjälpföretag också. Vilket i sådana fall står i kontrast med det naturliga, och blir en mindre naturlig plats för läxan och eleven att fullbordas på.

Vänsterpartiet anser dock fortfarande att läxan inte bör finnas kvar som studiemedel.

Vänsterpartiets Rossana Dinamarca förklarar att all undervisning bör ske i skolan, och att det därför är viktigt att satsa på tillräckligt med lärare. Hon förklarar att de även är kritiska till

läxhjälpföretag. ”Vilka är det som har råd att betala för läxläsning? Jo, det är föräldrarna som redan har det bra.” (återges efter Jällhage, 2010, s. 28). Med detta yttrande kan man dra parallellen att de barn som har det välställt hemma inte behöver lika mycket hjälp med läxor som de som inte har det bra hemma. Vidare menar de att hemförhållandet inte ska bidra till att elever presterar bättre eller sämre, vilket de anser blir en bidragande faktor med att ha läxor (Jällhage, 2010, s. 28).

Det som lyfts fram i ovanstående diskussion är i huvudsak två olika åsikter. Vänsterpartiet talar om läxan utifrån en humanistisk synvinkel. De pekar på hur stress, familjeförhållanden och fritid spelar roll då det handlar om läxa. Vidare förklaras hur barn har rätt till att sluta skolan när dagen är slut utan att ha läxor som behövs göras med sig hem. Vänsterpartiet hävdar även att det går att avskaffa läxor om lektionerna blir mer koncentrerade och har kompetenta lärare. Folkpartiet ser istället den läxfria skolan som kunskapsförövande. Genom deras argument uttrycks ett annat perspektiv. Det handlar snarare om att man med kvantitet når kvalitet, vilket står för att eleverna når målen. Läxan blir med andra ord laddat med två olika synsätt. Det första är läxan som stjälpande, då den bidrar till stress och indragen fritid. Det andra som hjälpande, då läxan bidrar med att eleverna får fördjupad kunskap och självdisciplin. Dessa två synsätt bildar två helt olika perspektiv på lärande, vilket gör att de blir omöjliga att komponera ihop med varandra.

2012 kommer dock frågan om läxor och politik upp till ytan ännu en gång. Denna gång utan att vara förankrad i riksdagsvalet. Debatten handlar om läxhjälp. Regeringen vill göra affärer i att hjälpa elever att göra sina läxor. Genom att köpa läxhjälp kan barnen få hjälp. Detta är ett fenomen som tidningarna skriver mycket om. Åter faller åsikterna mot varandra (som alltid i politikens värld). Regeringen ser betald läxhjälp som något revolutionerande. Ett sätt för föräldrar som inte har tid att ändå ge sina barn hjälp. I en nyhetsartikel från Sydsvenskan förklaras hur oppositionen, lärarfacken och skolverket tycker dock att köpandet av läxhjälp inte är rätt: ”De har alla påtalat att förslaget förvärrar problemen med likvärdigheten i skolan.” (Leijnsne, 2012, s. 10). De menar att detta kommer att öka klassklyftorna genom att de barn vars föräldrar inte har råd med läxhjälp inte får samma möjligheter till hjälp som de barn vars föräldrar har råd. (Leijnsne, 2012 s. 10). Därmed vill oppositionen att läxhjälp bör drivas av skolan för att alla barn ska bli bemötta under samma premisser. Dock skulle man kunna kompromissa, genom att bjuda in de ideella läxhjälpföreningarna till skolan. Därmed kan man ha ett samarbete i skolan under tiden barnen vistas på fritidshemmet, innan barnen hinner bli för trötta för att göra läxorna. I en annan nyhetsartikel från Dagens Nyheter framförs att:

”varenda elev ska få läxhjälp i grundskolan. Socialdemokraterna investerar därför 110 miljoner kronor för läxhjälp” (”S vill satsa 110 miljoner på läxhjälp i grundskolan”, 2012, s. 6). Med denna satsning vill Socialdemokraterna flytta läxhjälpen från att handla om en fråga om pengar för föräldrarna, till att vara ett öppet val för alla elever och föräldrar att ta hjälp (”S vill satsa 110 miljoner på läxhjälp i grundskolan, 2012, s. 6).

I debatten om läxhjälp syns liknande huvudståndpunkter som i debatten om läxan ska tillämpa skolan. Debattörerna har två olika perspektiv att se på läxhjälp. Det röda blocket tittar i synnerhet på hur läxhjälpen gynnar de svaga eller starka. Det blå blocket har snarare ett perspektiv om bildning. Genom att titta på vad det är som prioriteras i de två olika synsätten då det kommer till läxhjälp, finner jag här två olika ledmotiv för de olika blocken. Jämlikhet blir ett kodord för oppositionen, medan det för regeringen handlar om att slå två flugor i en smäll, genom att både bidra till bildning samtidigt som det tjänas pengar på det.

Sammanfattning

Genom att titta på hur politikerna debatterar, syns både argument som stödjer varför läxan bör eller inte bör finnas i skolan. Dock synliggörs även läxan ur olika perspektiv, ur en syn på prestation samt ur en syn på elevens välmående, vilket visar på två olika nivåer av läxans betydelse. Vidare behandlar diskursen vilka elever som kan få hjälp med läxan samt hur elever ska få hjälp med läxan. Ur denna diskurs föds två perspektiv fram rörande klass. De som har föräldrar med ekonomiska förutsättningar kan köpa läxhjälp, frågan är bara om det är dessa elever som mest behöver hjälpen. Något vidare resonemang om läxans upplägg eller hur de anpassar inläringen på rätt eller fel sätt läggs ingen större vikt i.

Vidare cirkulerar diskursen om läxan i politikens värld runt föräldrarna. Politikerna talar dels om att föräldrarna bör vara involverade i läxläsningen och dels om att alla barn inte har samma förutsättningar i hemmet. Både diskursen om jämlikhet och relationer presenteras längre ner i arbetet. Dock vill jag ändå synliggöra det redan här eftersom Läxans diskurs inte går som en rak linje genom arbetet där de olika temana berörs eftersom, utan snarare ser diskursen ut som en spiral. De olika temana och faktorerna gällande läxan, kommer dels nära varandra men driver även delvis iväg från varandra. Politiken lägger sig nära klassfrågor, och klassfrågorna ligger nära relationer i hemmet, vilket även har en inverkan på de pedagogiska aspekter läxan för med sig. Dock måste man se att även om temana lätt länkas samman så ligger de på olika plan. Politiken på en samhällelig nivå och relationer på en individnivå.

Litteraturanalys

Här kommer jag att analysera ovanstående diskurs under temat ”läxan i politikens värld” med hjälp av litteratur som behandlar dess olika argument och temats huvudsakliga motiv. En av de aspekter som diskursen ovan tar upp är om läxan bör finnas i skolan. Olika argument lyfts fram med olika perspektiv på vad läxan gör för eleverna. Harris Cooper (2007) tar i sin bok *The battle over homework* upp hur läxan har både positiva och negativa effekter (Cooper, 2007 s. 9).

Mycket av Coopers beskrivningar av vad som är positivt och negativt med läxan kan kännas igen i både Folkpartiets och Vänsterpartiets argumentationer för och emot läxan. Bland annat förklarar Cooper att de positiva effekterna av läxan är att föräldrarna får en inblick i barnens skolarbete. Vidare förklarar han hur läxan kan ha en bra inverkan på barnens självdisciplin, samt organisationsförmåga. Dessa effekter kan jämföras med Folkpartiets argument för läxan. Cooper lyfter även fram de negativa effekterna läxan har som stödjer Vänsterpartiets argument såsom psykisk påfrestning samt ökad skillnad mellan hög och lågpresterade elever (Cooper, 2007 s.9). Dock har Coopers undersökning gjorts i syfte att kartlägga hur man bör arbeta med läxor och ge alla inblandade parter en förståelse för läxans effekter, inte att behandla om läxor bör finnas eller inte. Enligt Cooper har med andra ord båda partierna rätt i sina argumentationer, dock vill de inte samspela då kärnan i debatten snarare handlar om vad som väljs att lägga vikt i än vem som har rätt eller fel. Med andra ord är det inställningen eller synsättet som lägger diskursen.

Hellsten (2000) talar om den tayloristiska tragedin i relation till läxan. Med den tayloristiska tragedin menar han hur allt rullar på utan större mening och sammanhang. Man har ett fast mönster att gå efter och själva tragedin är upplevelsen av att allt bara måste göras utan att det ses ur ett större perspektiv. ”Inom tragedin får läxan sin mening bland annat som en ritual som knappast kan ifrågasättas.” (Hellsten, 2000 s.159). Den citerade meningen förklaras vidare som att läxan är en av de strikta regler som måste följas. Uppgiften ska lösas och ges till läraren. Så är det bara. Läxan blir ett sätt att arbetsfostra eleverna in i den modell som redan är given. Läxan ger en fast punkt för arbete i vardagen utöver elevernas skolgång, med andra ord ett måste i elevens fritid (Hellsten, 2000). Detta perspektiv kan kopplas till hur Vänsterpartiet ser på läxan. Ett måste utan innehåll som får en följd av stress och inkräktar på elevernas fritid. Att mer arbete under fritiden snarare leder till en känsla av olust av skolan i sin helhet istället för att den fungerar som ett utvecklande moment. Även diskursen om betald läxhjälp kan kopplas till detta perspektiv. Vänsterpartiet utgår ifrån att titta på de elever vars föräldrar

inte har råd att använda sig av detta vilket går att tolka som att de som är ekonomiskt utsatta, får fortsätta att beta av dag efter dag utan förändring, samtidigt som de kan titta på de elever som har betald läxhjälp och se hur de utvecklas.

Hellsten (2000) talar även om läxan ur romansens perspektiv. Med romans menas istället att läxan står för frihet och självständighet. Ur det här perspektivet byts tragedins måste ut mot möjlighet. ”Det gör det möjligt för eleven att sitta i lugn och ro i en god miljö, bearbeta stoffet på sitt eget sätt (...)” (Hellsten, 2000, s. 166,177). Genom romansens tolkningsmönster går att koppla Folkpartiets argument för läxan och läxhjälp. Läxan målas då fram som en tillgång till fördjupelse. Betald läxhjälp ses som en möjlighet till eleven att knyta kontakt med en ledsagare som kontinuerligt utvecklar och stödjer till lyckat resultat.

Läxan och jämlikhet

Resultat

Jämlikhet och läxan sammankopplas 2005 i en insändare från DN om läxhjälp. Författaren till artikeln radar upp ett antal olika familjesituationer som ”somliga barn har föräldrar som inte har tid eller ens ger barnen tid till hemläxorna.” (Engström, 2005, s. 39) och ”Några barn bor i hem där bokhyllorna dinglar av böcker och morgontidningen alltid ligger på frukostbordet, andra barns föräldrar läser inte ens en rad på flingkartongen.” (Engström, 2005, s. 39). Detta skrivs fram och pekar på hur olika sociokulturella aspekter bidrar till att elever kommer till skolan med olika grundläggande förutsättningar. ”Andra barn har föräldrar som inte kan hjälpa till med läxorna på grund av språksvårigheter” (Engström, 2005, s. 39). Här visas även Sverige upp som ett mångkulturellt land med människor med olika hemspråk. Det lyfts fram hur det blir komplikationer i ett hem, då föräldrarna inte kan hjälpa sina barn med läxor på grund utav en språkbarriär. En annan kritisk mening som visar på hur klasskillnader påverkar barnens läxläsning och bidrar till orättvisa är följande; ”En skola som inte kan garantera att alla barn i praktiken har stöd och möjligheter att göra läxor hemma får naturligtvis inte använda hemarbete som en del i undervisningen. Om så ändå sker ska den skolan lagföras för social diskriminering.” (Engström, 2005, s. 39). Det citerade uttalandet talar ett klart språk. Skolan diskriminerar genom att skicka ut hemuppgifter utan att vara garanterad att alla barn har likvärdig chans att klara läxan.

I en debattartikel från Dagens Nyheter år 2006 tas det upp att just ”läxfrihet” är det som drabbar de svaga på ett negativt sätt. Här står jämlikhet underliggande, då man talar om de läsmotiverade hemmen. ”De elever som kommer från läsmotiverade hem kommer att fortsätta

läsa mycket och klara sig än bättre jämfört med de svagare eleverna.” (Fuchs, 2006, s. 35). Här talar man om att de barn som kommer från läsmotiverade hem kommer att läsa mer än de svagare eleverna, vilket blir ett likhetstecken mellan att komma från ett hem där läsmotivationen är låg är det samma som att vara en ”svag” elev. ”Istället bör man satsa på kvalificerad frivillig läxhjälp efter skoldagens slut i en lugn och trevlig miljö.” (Fuchs, 2006, s. 35) Detta menar Stefan Fuchs är lösningen för att läxan inte ska bli en klassfråga. Vidare förklaras hur det genom att ta bort läxor blir att sänka ribban, vilket leder till att barnen får mindre kunskap (Fuchs, 2006, s. 35).

Debatten om läxhjälp och jämlikhet, ser i grunden likadan ut under åren efter: ”Gärna läxor, men under förutsättning att skolan ställer upp med kompetent läxhjälp.” (Huldt-Ramberg, 2007, s. 42). Detta uttalande kommer från en insändare i Dagens Nyheter och syftar på att alla barn inte har tillgång till hjälp i hemmet. Vidare förklaras hur barnen som inte kan lösa läxorna på egen hand får sämre självkänsla och har svårt att komma ikapp. ”Deras självkänsla, nyfikenhet och livslust suddas effektivt ut, när de kommer efter i skolarbetet.” (Huldt-Ramberg, 2007, s. 42). Här förklaras att eftersom hemförhållandena ser olika ut får de inte samma chans att lyckas vilket tär på krafterna och att man snart inte har någon lust att prestera eftersom man inte har samma förutsättningar att lyckas. Insändaren avslutas med en fråga som visar på hur komplext det kan vara att ge ut läxor utan att erbjuda hjälp. ”Hur betygsätter man dessa barn och vad är det man betygsätter?” (Huldt-Ramberg, 2007, s. 42) lyder frågan och problematiserar det faktum att jämlikheten är en bidragande faktor till barns individuella chanser att lyckas i skolan.

2012 förklaras i en ledarartikel i Dagens Nyheter att: ”Det viktiga när fler och fler köper läxhjälp är att de kostnadsfria alternativen byggs ut så att alla som behöver stöd också får det.” (Åman och Rout-Alamy, 2012, s. 5). Vidare förklaras att läxhjälp för alla som behöver bör vara en självklarhet och att om man inte har råd med privat läxhjälp, så finns det ett antal ideella organisationer som erbjuder gratis läxhjälp. Där de inte finns bör de kommunerna eller skolorna själva ta ansvar för att stöd finns till de som behöver (Åman och Rout-Alamy 2012).

Sammanfattning

Till en början satte jag temat klass som rubrik över ovanstående resultat. Min tanke var att klasskillnader var den huvudsakliga diskursen för hur argumentationerna om läxan och läxhjälp diskuterades. Men efter att materialet kom till sin rätt i texten pekar snarare resultatet på jämlikhet. Skillnaden kan verka oklar, det resultatet dock visar är på en individnivå snarare

än ur ett större samhällsligt perspektiv, vilket gör att diskursen kretsar runt de elever som har olika förutsättningar till att lyckas med läxan. Därför blir jämlikhet ett mer målande tema för diskursen än klass. Diskursen sträcker sig dock även till att handla om hur kommuner och ideella läxhjälpssverksamheter spelar roll. Men det hamnar ändå på individnivå snarare än hur de stora företagen ska gå tillväga för att tillämpa en problematik i skolsystemet. Det som diskursen cirkulerar kring är om läxan som fenomen främjar jämlikhet eller om att läxan som icke-existerande fenomen främjar jämlikhet.

Litteraturanalys

Eftersom betald läxhjälp är ett relativt nytt fenomen är det svårt att hitta forskning som berör detta område på ett konkret sätt. Dock behandlas läxor i hemmet och föräldrars engagemang i litteraturen, vilket även detta har en betydelse för läxan ur en jämlikhetsaspekt. Den nedanstående litteraturanalysen kommer därför inte behandla konkreta exempel på betald läxhjälp och läxhjälps organisationer, utan utgå ifrån större sammanhang där läxhjälp och jämlikhet kan tolkas utifrån vad som skrivs om jämlikhet, skola och läxor.

Den tydliga diskursen i ovanstående resultat är, hur läxan skapar skillnad mellan eleverna, genom att skolan bortser från de olika hemförhållandena i och med att läxor finns. En annan aspekt som lyfts fram genom resultatet är hur elevernas välmående påverkas av läxor beroende på om eleven har lätt eller svårt för sig i skolan. En artikel beskriver hur livslusten och nyfikenheten ”långsamt suddas ut” för de elever som inte har samma förutsättningar att lyckas med sina läxor.

Läroplan för grundskola, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 uttrycker under rubriken *Skolans värdegrund och uppdrag* att alla elever oavsett hemförhållanden och ursprung ska ha samma chans att klara av skolarbetet. ”Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov.” (Skolverket, 2011 s. 7). Detta kan tolkas som att lärarna har ett ansvar i att sträva efter jämlikhet och därav uppmärksamma att vissa elever inte har samma förutsättningar som andra. Vidare förklaras hur skolan även har ansvar för de elever som har svårt att nå målen ”Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla.” (Skolverket, 2011 s.7).

Undervisningen ska med andra ord anpassas särskilt för de elever som av olika anledningar har svårt i skolan. Att behandla alla lika kan då tolkas som att det kan ge en motsatt effekt av jämlikheten i skolan. Eftersom läxor förekommer i skolan så bör detta alltså ligga på skolans ansvar att se till att alla elever oavsett förutsättningar har samma rätt att klara sina läxor. Dock

sträcker sig ju läxan även hela vägen in i hemmet. Läroplanens text kan då kanske även tolkas som att elevernas förutsättningar enbart ses till den tiden eleverna är i skolan.

Hellsten (2000) ”zoomar ut” när han titta på jämlikhet. Han gör en jämförelse mellan skolan och arbete, för att visa på att förhållandena ser olika ut på grund av att det handlar om skolan. Han menar att synen på läxan upplevs som något statistiskt som hör skolan till. Sedan visar han vad han menar genom att säga att det blir en helt annan laddning om det istället för att handla om läxor, skulle handla om övertidsarbete på arbetsplatsen (Hellsten, 2000, s.12, 13). Denna jämförelse kan tyda på att skola och arbete inte har samma förutsättningar då det kommer till arbete hemma. Jämlikheten blir med ett sådant resonemang bristfällig i jämförelse skola och arbete. Om skolan skulle bli en sundare och mer jämlik arbetsplats, om läxorna slopas, gör inte Hellsten något yttrande om. Dock kan en fråga vara om det inte är just det han menar genom att göra en sådan jämförelse?

I resultatet nämnt ovan talas läxan om ur en jämlikhets aspekt genom att peka på hur läxan skapar ojämlikhet. Genom detta tittar man på de elever som har det svårt hemma eller i skolan, för att visa på hur ojämlikheten drabbar dessa elever, medan läxan gynnar de enstaka eleverna som har lätt för skolan och bra ställt hemma. Hellsten (2000), vänder på detta tankesätt. Han talar istället om hur en stark elev har större risk att bli utbränd och må dåligt. Utifrån ett perspektiv (tragedin) där alla elever tolkar läxan olika och har olika förutsättningar, menar han att de elever som gör läxan enligt anvisningarna, inget mer upplever läxan som något de bara måste göra eller strunta i att göra. Men de barn som utgår från tankesättet att läxan är till för att utveckla och fördjupa (romansen), blir läxan oändlig (Hellsten, 2000, s. 191,192). Om man ser detta utifrån ett jämlikhetsperspektiv, så påverkas även de elever som har alla förutsättningar att klara läxorna bra av ojämlikheterna läxorna anses bidra till.

Läxan och dess relationer

Ett annat tema som man kan följa i debatten om läxor, är de olika parter som berörs av läxan. Eftersom läxan flyttar sig från skolan både till fritidshemmet och till hemmet, är läxan den skoluppgift som berör flest personer. Eleverna, lärarna, föräldrarna och ibland även fritidspedagogerna. Detta avsnitt handlar om temat relationer, och hur relationerna byggs upp runt läxan. Men jag vill även problematisera ”relationer” genom att tala om relationer likt relationen som subjektiv, på grund utav vilken värdeladdning man ger läxan. Med värdeladdning menar jag att läxan för en person kan vara laddad med en viss känsla eller uppfattning, medan den för någon annan inte alls upplevs likadan. Läxan blir på detta sätt inte

ett objektivt fenomen, utan ser annorlunda ut beroende på vem som tittar på den. Den första artikeln som presenteras nedan kommer visa på just detta.

Resultat

En nyhetsartikel från 2008 handlar om hur en mamma till en åttaårig pojke har anmält Kävlinge kommun till skolverket. Anledningen till anmälningen är att en lärare ska ha särbehandlat pojken. Enligt artikeln ska pojken ofta ha sprungit hem från lektionerna och klagat på magont. ”Läraren tyckte att pojken var lat och han fick extra läxor på grund av att han hade sprungit hem. Mamman misstänkte att han hade dyslexi, men det förändrade inget. ”Ibland tog läxorna fem timmar att göra.” (återges efter Thomasson, 2008, s. 11). På grund av pojkens frånvaro i klassrummet framkommer att läraren gav honom extra läxor för att kompensera för tiden han inte har varit i klassrummet (Thomasson, 2008, s. 11).

Artikelns kärna involverar inte läxan, utan snarare diskrimineringen läraren blev anmäld för. Dock anser jag att detta är ett bra exempel på hur läxan kan skrivas fram ur ett perspektiv där relationerna drabbas av den. Man talar om en lärare som tycker att pojken är lat och får hem läxor för missade lektioner, och en mamma som misstänker dyslexi, och en pojke som får ont i magen av skolan. Det förklaras i artikeln att det ibland tog honom hela fem timmar att göra läxorna. Läxan blir här laddad med två olika känslor och tyckanden genom texten. En lärare som utgår från att eleven är lat och istället får jobba hemma, om han är frånvarande från lektionerna, och en mamma som misstänker dyslexi och ser tiden det tar för pojken att göra läxorna. Artikeln lyfter fram diskursen kring läxan och just de värdeladdningar som kan impliceras på läxan beroende vem som tittar på den. Kanske såg läraren rent av läxan som ett straff för att pojken uppfattats som lat av läraren och sprungit hem, vilket i sådana fall blir ytterligare ett perspektiv på uppfattningen om läxan i artikeln.

”Läxorna är en utmaning för ensamstående föräldrar” (Amnell och El-Alawi, 2010, s. 11) är rubriken på ett reportage om hur en ensamstående tvåbarnsmamma hanterar sina barns läxor. Mamman, Annika Melin, förklarar att hon har det kärvt med ekonomin, och att hon genom att vara ensam förälder inte kan ge sina barn lika mycket kunskap som en familj med två föräldrar skulle kunna. Hon berättar hur hon måste komma på smarta sätt att bilda sina barn. ”Jag har alltid sett till att det finns tillgång till böcker hemma, ofta gått till biblioteket, sjungit mycket när det var små eftersom att jag tror att det är bra för språkinläringen.” (återges efter Amnell och El-Alawi, 2010, s. 11). Vidare förklaras hur mamman valt att sätta sina barn i Montessoriskolor för att göra barnen självständiga. Läxorna förklarar hon att hon kan hjälpa

dem med på den nivån barnen är på nu men berättar även att hon inte alltid kommer att kunna hjälpa ”Rätt vad det är kommer kanske fysikundervisningen till en nivå där jag inte längre hänger med.” (återges efter Amnell och El-Alawi, 2010, s. 11). Men hon förklarar även i artikeln att läxor inte bör vara svårare än att barnen själva kan klara dem ”Läxor ska inte vara svårare än så. Då är det fel. Om det händer får barnen ta uppgiften tillbaka till läraren som får förklara.” (återges efter Amnell och El-Alawi, 100531, s. 11). Mamman förklarar även att ekonomin inte behöver vara ett så stort problem bara man är aktiv själv. ”Det handlar om inställning och att som förälder försöka hitta andra vägar” (återges efter Amnell och El-Alawi 2010, s. 11).

I reportaget ovan har man tittat på hur den ensamstående mamman har handskats med sina barns bildning. Det framkommer hur mamman ser sin ekonomi som dålig. Läxan står tydligt centrerad i texten och relationen mamman har till sina barns bildning flyter till ytan flera gånger i texten. Artikeln skriver fram hur läxan inte blir ett problem så länge man är engagerad. Rubriken säger att läxorna är en utmaning för ensamma föräldrar, vilket man skulle kunna uppfatta som att artikeln handlar om ensamma föräldrar som inte vet hur de ska gå tillväga för att fylla sin roll som föräldrar då läxan måste bli gjord. Man skulle även kunna tro att reportaget vill visa på hur läxan blir ett stort problem tidsmässigt i vardagen då det bara finns en förälder med i bilden. Men artikeln presenterar snarare en medveten mamma som trots ekonomiska svårigheter klarar hanterandet av barnens läxor på ett fungerande sätt. De uttalade orden kan vinklas till att det handlar om en diskurs om inställning. Att man inte kan skylla ifrån sig på att man har dålig ekonomi eller är ensamstående. Man klarar av det, bara man har rätt inställning. Med ett sådant perspektiv kan texten framstå som något provocerande. Mycket beroende på vem som läser den. Alla föräldrar vill väl sina barns bästa? Men dock är inte alla föräldrar lika aktiva som denna ensamstående mamma. Vad säger det då om den ensamstående mamman som läser texten, men som inte har haft samma drivkraft eller av andra orsaker inte kunnat stötta sina barn med läxorna?

I en debattartikel skriver den före detta rektorn, Carin Falck, om hur hon anser att läxor borde slopas helt från skolan. ”Skolan skjuter över sitt ansvar på elever och föräldrar. Det blir orättvist eftersom föräldrar har olika förutsättningar och möjligheter att hjälpa sina barn med hemuppgifterna. Vissa barn får det stöd de behöver. Andra inte.” (återges efter Amnell, 2013, s. 8). Falck fortsätter genom att visa på olikheter i familjer, ”Att elever har olika mognadsnivå och förmåga till ansvarstagande bidrar ytterligare till ojämlika förutsättningar. Ännu en anledning är de konflikter läxorna skapar när trötta föräldrar måste tjata och bråka om läxor

med sina lika trötta och ovilliga barn.” (Amnell, 2013, s. 8) Hon förklarar även hur hon själv haft svårigheter med att få sina egna barn att göra läxor hemma. ”Trots att jag själv är pedagog förde jag en ständig kamp med mina egna barn” (Amnell, 2013, s. 8). Här byts perspektiv på artikelns intervjuperson. Istället för att tala om hur elever och föräldrar generellt påverkas genom konflikter om läxan, blir det personligt, då hon talar om sig själv som mamma istället för som före detta rektor (Amnell, 2013 s. 8).

Sammanfattning

Under temat relationer och läxan kan man se ett kodord som kopplar artiklarna samman. Kodordet jag tolkar att diskursen handlar om är engagemang i relation till läxan. Läraren i det första exemplet blev förargad, då denne upplevde att pojken hade brist på engagemang, och därav kallade honom lat, och skickade hem mer läxor. I det andra exemplet handlade det om att den ensamstående mamman med dålig ekonomi kunde klara av att hjälpa barnen i och med att hon hade rätt inställning och engagemang. Det tredje exemplet problematiserar att det är svårt att vara engagerad i barnens läxor då alla i familjen är trötta efter en dag på jobbet och i skolan.

För att se på debatten ur ett bredare perspektiv och titta på engagemang som diskurs om läxan, kan även diskursen visa på hur det talas om skolan och dess engagemang i att alla barn får den hjälp de behöver med läxa oavsett hemförhållande. Diskursen cirkulerar även kring föräldrar som bör vara engagerade i barnens läxor, och att barnen själva bör skärpas till och bli mer engagerade i sina egna läxor. Allt detta handlar om hur relationerna mellan både företag och i hemmet måste fungera för att skolan just ska bli en skola där alla barn har samma förutsättningar till att lyckas med sina läxor.

Litteraturanalys

Lucas Forsberg har studerat ett antal hem, med syfte att titta på hur familjer samverkar i vardagslivet. Forsberg förklarar hur läxan har en framträdande roll i hemmet, samt hur läxan är en bidragande faktor till konfliktsituationer, då barn och förälder har olika syn på hur och när läxan ska göras (Forsberg, 2009).

Forsberg tar även upp hur läxans process i hemmet kan tolkas genom förälder och barn. ”It is the child’s responsibility to do the homework, but it is the parent’s responsibility to see to it that homework is done” (Forsberg, 2009 s.142). Med detta menar han att läxan skrider genom två olika förhållanden. Det första förhållandet handlar om ansvaret som barnet har att göra läxan och det andra förhållandet handlar om hur föräldern har ett ansvar inför skolan att se till

att läxan blir gjord. Via ovanstående resultat kan de olika ansvarsområdena kopplas till engagemanget som krävs för att de olika komponenterna (att göra läxan och se till att läxan blir gjord) sätter press på både barnet och föräldern. Å ena sidan ska man som förälder vara tillräckligt engagerad i att läxan blir gjord, å andra sidan måste barnet själv vara engagerad av att göra läxan. Om det dock är så att dessa två huvudfaktorer sviktar exempelvis på grund av sociokulturella orsaker, har engagemang ingen betydelse för att läxan blir gjord.

De två sista artiklarna visar på två olika synvinklar på läxan, och på vilket sätt relationer och engagemang flätas ihop eller studsar ifrån varandra. I artikeln om den ensamstående mamman lyfts det fram ett perspektiv om att engagemang och självständighet är nyckeln till att barnet lyckas med läxan. I den andra artikeln tas det upp ett annat perspektiv som öppnar frågan om att vara självständig kräver att barnet har nått en viss mognadsnivå, och att engagemang är svårt att nå då både föräldrar och barn är trötta efter en lång dag på jobb/skola.

Cooper (2007) talar om hemförhållandets betydelser för att kunna göra sin läxa på ett bra sätt. Bland annat talar han om föräldrarnas engagemang och hur miljön påverkar läxläsningen i hemmet. En betydelsefull komponent är exempelvis, om föräldrarna jobbar länge, eller om de är lediga på eftermiddagen för att kunna hjälpa till. En annan faktor är om barnet har syskon som stör koncentrationen (Cooper, 2007 s. 58,59). Självständighet och engagemang från barnets sida måste därför vara väldigt starkt, med tanke på bidragande faktorer såsom syskon som leker och föräldrar som inte än kommit hem.

Forsberg tar upp ett ytterligare perspektiv som handlar om hur relationerna mellan barn och förälder kan kompliceras. I hans studier pekar han bland annat på tiden för läxläsning. Han menar att föräldrarna vill att läxan ska göras först, innan de får fritid att göra vad de vill på. Barnen vill hellre göra tvärt om, leka först och läxläsning sedan (Forsberg, 2009). Även detta blir en bidragande faktor till konflikter i hemmet, likt den sistnämnda artikeln vill visa på. Konflikterna som kommer med läxläsning stannar med andra ord inte på om läxan skall göras eller inte utan även när.

Återkoppling med inledande stycke och frågeställning

I ovanstående diskurs har läxan lyfts fram genom att titta på åsikter om läxan och hur läxan påverkar alla inblandade parter. I inledningen till detta arbete talade jag om en pojke som började lösa sin läxa under tiden som lärarna delade ut dem. Jag utgick då från två möjliga anledningar till att han börjat arbeta med läxan redan i klassrummet. Den första anledningen

tolkade jag som att pojken var ivrig och ville börja för att läxan verkade rolig. Den andra anledningen tänkte jag kunde bero på att han ville ha läxan gjord.

Genom att jämföra frågeställningen om hur debatten ser ut med forskning skapades ett nät av olika tolkningar av läxans betydelse. Med de teman som jag utgick ifrån, blir de två tolkningarna allt för enkelspåriga. Visserligen kan pojkens reaktion vara baserad på antingen lust eller stress. Debatten har snarare visat på anledningar till varför pojken kan ha kommit att känna lust eller stress. Nedan presenteras läxan i ljuset av dess pedagogiska sammanhang.

Läxan som pedagogiskt verktyg

Detta tema är döpt efter tanken på att det sällan i tidningarna talas om just läxan som pedagogiskt verktyg. Istället talas det om var läxan bör göras och vilka som har rätt till hjälp med läxan och hur eleverna påverkas av att ha läxa eller inte ha läxa. Men det är något som fattas i dessa argumentationer. Nämligen det faktum att det sällan talas om vad läxan gör för elevernas lärande. Under den här rubriken är därför mitt syfte att problematisera detta, men även att behandla det som faktiskt har skrivits om denna företeelse i tidsskrifterna.

Resultat

Diskursen om läxan som pedagogiskt verktyg blossas upp först 2013 i tidningarna jag följt. Redan 2010 presenterar dock Sydsvenskan ett litet inlägg i en debattartikel som handlar om att läxorna ökar klyftorna i skolan. Ingrid Westlund, docent i pedagogik förklarar hur läxor inte diskuterats i någon vidare utsträckning i lärarutbildningen. Westlund menar att: ”Lärare i allmänhet problematiserar inte läxorna. På lärarutbildningen jobbar de inte med läxor, så de kommer ut lärare som ger samma läxor som de förmodligen själva fått i skolan.” (återges efter Leijnsne, 2010, s. 7). Detta är något hon menar blir problematiskt då man inte har tillräckligt med vetenskap om hur läxan på bästa sätt tillämpar barnens lärande (Leijnsne, 2010, s. 7). 2013 blossar dock debatten om hur läxor bör användas upp. Detta på grund av en forskning som gjorts, för att se om läxor är ett bra eller dåligt sätt att lära sig.

”Förbjud inte läxorna, gör dem bättre.” (Rayman, 2013, s. 4). Detta citat är från en rubrik till en ledarartikel i Svenska dagbladet som handlar om att läxdebatten inte borde handla om för eller emot läxor, utan snarare om hur läxor bör ges. I artikeln hänvisas det till en rapport som visat på att Sverige utmärker sig som ett land där läxor har en negativ inverkan på elevers studieresultat. Dock menar artikelns författare att ”Man ska inte dra för stora växlar på en enda rapport, men behovet av mer debatt och forskning framstår som uppenbart.” (Rayman, 2013, s. 4). Detta yttrande förklarar hur det finns brist på forskning om läxan som pedagogiskt

verktyg, och att fokus istället lagts på att titta på om läxor bör eller inte bör finnas (Rayman, 2013, s. 4).

En nyhetsartikel även denna från Svenska Dagbladet tar upp hur Sverige använder läxor på fel sätt. ”Nu visar en nordisk rapport att svenska lärare gör fel i hur de arbetar med läxor.” (Sundén Jelmini, 2013, s. 6). En nordisk rapport har granskat hur många timmar svenska, norska och finska elever lägger på läxläsning. Sverige och Finland lade minst tid på läxor, men trots detta hade Finland betydligt högre resultat. Sissel Grönmo som är en forskare vid universitetet i Oslo berättar: ”Det finns många teorier kring varför Finland lyckas bättre, men det vi ser i vår data är framför allt skillnader i uppföljningen av läxorna.” (återges efter Sundén Jelmini, 2013, s. 6). Enligt rapporten som nyhetsartikeln hänvisar till konstateras det med andra ord att läxan blir meningsfull först när den används på rätt sätt, och med rätt sätt menas att läxan kräver en uppföljning. Vidare förklaras att uppföljningen innebär att läxan även används i klassrummet. ”De svenska lärarna diskuterar mest sällan läxan i klassrummet, när de tre nordiska länderna jämförs.” (Sundén Jelmini, 2013, s. 6). Läxan förklaras som att den bör höra hemma i både klassrum och hemmet och att det är detta som gör att trots att både Finland och Sverige lägger ner lika mycket tid på läxor så blir resultaten bättre i Finland (Sundén Jelmini, 2013, s. 6).

Dagen efter att Svenska Dagbladet belyst rapporten om att lärare i Sverige använder sig av läxor på fel sätt och att vi bör titta på hur Finland använder sig av läxor, tar denna ledarartikel från samma tidning upp en vinkling på Sverige och Finlands olika hantering av läxor. ”Att läxor funkar illa i Sverige, behöver inte bero på läxorna. Det kan också bero på Sverige.” (Rayman, 2013, s. 4). Detta skrivs fram och följs av en förklaring om att Sverige och Finland har kulturella skillnader, och att detta måste räknas med innan man drar en slutsats. ”Sverige är ett land som har generellt svårt för auktoriteter och hierarkiska situationer. Den traditionella lärarrollen har en sådan - och den har vi i viss mån också brutit med.” (Rayman, 2013 s. 4). Med detta beskrivs hur Sverige inte bara skiljer sig från övriga länder med hur vi arbetar med läxor, utan även hur vi är annorlunda i hur lärarrollen ser ut samt vår attityd. Därför blir det svårt att jämföra läxans användning i Sverige med andra länder.

Sammanfattning

2010 kommenteras att läxor inte behandlats i lärarutbildningen, vilket gör att examinerade lärare inte har tillräcklig kunskap om läxor. Under 2013 uppmärksammar Svenska Dagbladet läxan som ett pedagogiskt verktyg på grund utav en rapport som visar hur lärare i Sverige

arbetar med läxor på fel sätt. En artikel hänvisar till hur Finland jobbar med läxor för att visa på ”rätt” sätt att arbeta med läxor. Dock tar en annan artikel upp att det är viktigt att man inte drar förhastade slutsatser, då olika länder ser olika ut rent kulturellt, och hur det ur det perspektivet blir svårt att peka på vad som är rätt eller fel, på grund av att Sverige har en annan relation till auktoriteter än vad Finland har. Det uppmärksammas även i en av artiklarna att det behövs betydligt mer forskning om läxan, något som detta arbete talar om nedan baserat på Hellstens vetenskapliga artikel.

Litteraturanlys

Hellsten (1997) förklarar i sin vetenskapliga artikel om hur det sällan talas om på vilket sätt läxan tillämpar eleverna i forskning. Han uttrycker att läxan värderas högt men sällan problematiseras, var på han gör en jämförelse med läxan som en slags ritual snarare än en arbetsmetod (Hellsten, 1997, s. 205). Hellsten (1997) tittar på läroplanerna under 1990-talet för att se hur läxan skrivs fram i styrdokumentet. Hans resultat stämmer bra in i hur han uppfattar läxans position. Hellsten förklarar att Lgr 62 skriver att arbete i hemmet inte skiljer sig så mycket från arbete i skolan. Hellsten visar även på hur Lgr 80 skriver att läxan är en del av skolans arbetssätt, men förklarar inte hur eller varför (Hellsten, 1997, s.206). Vidare talar Hellsten (1997) om lärarhandledningar. Han förklarar hur handledningarna ger detaljerade lektionsförslag, men att läxan endast nämns i förbigående. I en av handledningarna förklarar han att läxuppgifter finns med i boken. Dock skiljer sig dessa inte från de övriga uppgifterna. Detta problematiserar Hellsten genom att hänvisa till Staffan Henriksson (1992), som anser att läxan är en uppgift som eleven får klara utan handledning eller med hjälp, men då via amatörmässiga metoder (Hellsten, 1997, s. 208,209).

Eftersom Hellsten tittat på läroplaner som tillämpar 1900-talet kan man därigenom inte dra förhastade slutsatser om hans resultat. Dock kan man se att Läroplanen från 2011, inte nämner läxan över huvudtaget. Vad Hellsten har att säga om det kan denna studie därmed inte behandla, men att läxan inte nämns men används bör dock stödja hans teorier desto mer, att läxan inte ses som något värt att orda om.

Svenska Dagbladet tar 2010 upp en debatt om hur lärarna inte får lära sig om hur läxor bör användas, vilket gör att sättet man använder läxan på inte utvecklas. Genom Hellstens artikel kan man därmed se ett tema som genomsyrar skolans syn på läxor. Läxan problematiseras inte utan står fast, som något som bara ingår utan att ifrågasättas.

Cooper (2007), har i sitt avslutande kapitel summerat en tabell med åtta punkter med tips för hur lärare enligt honom bör arbeta med läxor. Bland annat tar han upp hur läraren bör tala med eleverna om hur de på lättast sätt studerar hemma. ”Talk with students about studying strategies.” (Cooper, 2007, s. 102). Med detta menar han att för att eleverna ska kunna förstå läxan och arbeta med den självständigt så måste eleverna veta hur de ska gå till väga. Cooper menar även att det är viktigt att ge en läxa som inte tar allt för lång tid att göra. Han menar att 10 minuter räcker bra för någon som går i ettan och att läraren därefter kan lägga på ca 10 minuter baserat på vilken årskurs eleven går i. Cooper förklarar även under en punkt att det är en fördel med elevanpassade läxor, för att öka deras självständighet. Detta kräver dock att läraren är lyhörd för vilket sätt som är det bästa sättet för just den eleven att lära sig på (Cooper, 2007).

I resultatet under läxan som pedagogiskt verktyg, diskuteras hur Sverige jobbar med läxor på fel sätt. Enligt jämförelsen med Finland ligger felet i att Sverige inte använder sig av uppföljningar på läxorna. Dock skrivs en annan synvinkel fram som menar att det är Sverige och dess syn på auktoriteter som sätter käppar i hjulet. Genom Coopers tabell på hur läraren bör handskas med läxan står dock inget specifikt som antyder på att auktoritet har påverkan på elevernas sätt att arbeta med läxor. Enligt Hellstens artikel finns det inte tillräckligt med forskning på området, för att kunna avgöra hur lärare och elever bör använda läxan för att den ska vara betydelsefull.

Att se på läxan som pedagogiskt verktyg, med andra ord ett meningsfullt sätt att lära, och därigenom ha en tydlig plats som medel i undervisningen, finns ingen tydlig förklaring till i varken Läroplanen från 2011 eller i den svenska forskning jag hittat. Med detta sagt kan man därmed dra en parallell till att läxan finns kvar i tron om att den fyller en viktig funktion, men att denna funktion inte reflekterats över med hjälp av forskning. Så som Hellsten (1997) menar att läxan lever enbart på grund av att den alltid funnits kvar i undervisningens form, och att man därav kan tyda läxan som någon form av ”ritual”.

Avslut

Reflektion

Jag är medveten om att detta arbete i synnerhet baseras på mina egna uppfattningar om vad debatten säger. Både huvudtema och undertema är grundade utifrån min förståelse av vad som skrivs i artiklarna, vilket innebär att om någon annan skulle göra en liknande

undersökning, skulle arbetet kanske ha en helt annan form. Dock är arbetet ett alternativ till att se på läxans meningskapande i relation hem och skola, vilket jag hoppas kan öppna dörren till vidare förståelse.

Hur spindelväven vävs samman

I detta arbete har jag utgått ifrån ett diskursanalytiskt arbetssätt. Genom att använda läxan som nodalpunkt har de olika temana som jag valt ut, sträckt ut trådar som spunnits vidare till ytterligare teman eller kodord för diskursen. Här kommer jag presentera spidelnätet för att se hur även trådarna mellan de olika kodorden kopplas samman.

Till att börja med spann jag ihop nodalpunkten läxan, med de teman jag upplevde berörde debatten om läxor främst. Resultatet av det blev: 1) Politik 2) Jämlikhet 3) Relationer och 4) Pedagogik. Nedan visar jag vilka underteman som spanns ihop med de teman som presenterats ovan.

1. Politik	2. Jämlikhet	3. Relationer	4. Pedagogik
a) Läxan som utfyllnad	a) Föräldrars tid	a) Engagemang	a) Läxan utan problematisering
b) Självständighet	b) Sociokulturella aspekter	b) Ansvar	b) Uppföljning av läxan
c) Fritid.	c) Läxhjälp	c) Hemförhållanden	c) Sveriges kultur

Utifrån dessa ”trådar” går det även att se hur de underteman jag visat på kan kopplas ihop med varandra. Politikens debatterande runt att läxan är bra för självständigheten, kan exempelvis bindas samman med relationernas påverkan av ansvar hos barn men även med föräldrarnas ansvar i att se till att eleverna är just ansvarstagande. Vidare kan jämlikhetens sociokulturella påverkan sammanvävas med Pedagogikens undertema, sveriges kultur. Detta kan lyfta en ytterligare diskussion kring mångkulturalitet, och hur sveriges kultur genom pedagogiken kan behöva omprövas för att läxan ska få en plats i undervisningen där den är givande för alla.

Metodreflektion

Mycket oro för min egen roll som forskande person har gjort att insamlingen av material tagit längre tid än planerat. Det har varit svårt att lägga mina egna värderingar åt sidan, för att se vad som verkligen står, och därmed ta ett beslut om vad som är värt att presentera. Att arbeta diskursanalytiskt har dock varit givande i den mån att jag som forskande person har haft

möjlighet att titta på vad som sägs om läxan ur ett brett perspektiv. Nyanseringar från så väl politiker som mammors perspektiv har gjort forskandet intressant och lärorikt, och jag hoppas att arbetet kan ge samma uppfattning för dig som läser.

Källhänvisningar

Böcker

Börjesson, Mats & Palmblad, Eva (red.) (2007). *Diskursanalys i praktiken*. 1. uppl. Malmö: Liber.

Cooper, Harris M. (2007). *The battle over homework: common ground for administrators, teachers, and parents*. 3. ed. Thousand Oaks, Calif.: Corwin.

Forsberg, Lucas (2009). *Involved Parenthood –Everyday lifes of swedish middle-class families*. Diss. Linköping : Linköpings universitet, 2009.

Hellsten, Jan-Olof. (1997). *Läxor är inget att orda om* (Publikation 1997:02). Uppsala: Uppsala universitet, Pedagogiska institutionen.

Hellsten, Jan-Olof (2000). *Skolan som barnarbete och utvecklingsprojekt: en studie av hur grundskoleelevers arbetsmiljö skapas - förändras - förblir som den är*. Diss. Uppsala : Universitet.

Patel, Runa & Davidson, Bo. (2011). *Forskningsmetodikens grunder att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Johanneshov: TPB.

Winther Jørgensen, Marianne & Phillips, Louise (2000). *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur.

Internetkällor

Skolverket (2011). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. (2011). Stockholm: Skolverket Tillgänglig på Internet:

<http://www.skolverket.se/publikationer?id=2575>

Nationalencyklopedin (2013). <http://www.ne.se/lang/dagens-nyheter>, 2013-10-10

Nationalencyklopedin (2013). <http://www.ne.se/lang/svenska-dagbladet>, 2013-10-10

Nationalencyklopedin (2013). <http://www.ne.se/lang/sydsvenska-dagbladet-sn%C3%A4llposten>, 2013-10-10

Materialkällor

- Amnell, Mats och El-Alawi, Hussein (2010-05-31) *Läxorna en utmaning för ensamstående föräldrar*, s. 11, Sydsvenskan.
- Amnell, Mats (2013-04-20) *Svedala "Bättre att slopa läxorna helt"*, s. 8, Sydsvenskan.
- Carlbom, Mats (2006-09-04) *Läxor i fokus när v och fp möts i debatt*, s. 9, Dagens Nyheter.
- Engström, Lars (2005-04-09) *Alla får inte hjälp med hemläxorna*, s. 39, Dagens Nyheter.
- Fuchs, Stefan (2006-06-03) *Läxfrihet drabbar de svaga eleverna*, s. 35, Dagens Nyheter.
- Hult-Ramberg, Charlotta (2007-09-15) *Läxor utan läxhjälp är grymt mot barnen*, s. 42, Dagens Nyheter.
- Jelmini Sundén, Maria (2013-10-14) *Svenska läxor fungerar dåligt*, s. 6, Svenska Dagbladet.
- Jällhage, Lenita (2010-08-29) *Så ser partierna på läxor och läxläsning*, s. 28, Dagens Nyheter.
- Leijnse, Emma (2010-01-07) *Läxor ökar klyftorna*, s. 7, Sydsvenskan.
- Leijnse, Emma (2012-11-23) *Skolpolitik läxor – självklara utan att regleras*, s. 10, Sydsvenskan.
- Litet stöd för läxfri skola* (2006-06-01) s. 40, Sydsvenskan.
- Persson, Ingrid (2006-05-31) *V vill avskaffa läxorna för barn i grundskolan*, s. 34, Svenska Dagbladet.
- Rayman, Sanna (2013-10-04) *Förbjud inte läxorna, gör dem bättre*, s. 4, Svenska dagbladet.
- Rayman, Sanna (2013-10-15) *Allt hänger ihop – frågan är hur*, s. 4, Svenska dagbladet.
- "S vill satsa 110 miljoner på läxhjälp i grundskolan"*, (2012-09-30) s. 6, Dagens Nyheter.
- Thomasson, Teherese (2008-12-09) *Åttaårig pojke blev mobbad av sin lärare*
Kävlingemamma anmäler kommunen till skolinspektionen, s. 11, Sydsvenskan.
- Åman, Johannes och Alami-Rout, Chris (2012-09-05) *Läxhjälp åt alla som behöver*, s. 5, Dagens Nyheter.